

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Közzétési árak:
 Helyben negyedévre . . . 3 korona.
 Egészévre 12 „
 Vidéken: negyedévre . . . 5 „
 Egészévre 20 „

László József
 laptulajdonos.

Harsányi Sándor
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
 Kéziratok nem adódnak vissza.

Külpolitikánk.

Budapest, július 12.

(K. sz.) A legutóbbi hetekben a külpolitika eseményeinek hullámzása nagyobb mértékben fölkellette a közvélemény és a sajtó érdeklődését.

A bolgár fejedelem rangemelési aspirációi, a hármasszövetség meghosszabbításának publikálása, az olasz király utja s még inkább bécsi látogatásának elmaradása: esupa olyan esemény, a mely monarchiánkat közéről érinti s a mely események irányításában vagy előkészítésében külügyi hivatalunknak is többé-kevésbé rész jutott.

Az olasz király bécsi látogatásának elmaradását igyekeztek politikai czélokra fölhasználni azok, a kiknek a hármasszövetség fönállása régóta szálla a szemökben. Ambár uralkodónknak — mint katolikus monarchiának — helyzete eléggé világos és ismeretes s ambár közismeretes, hogy ő egy esetleges bécsi látogatást Rómában nem viszonzozhatna; mégis szinte önkényt

kinálkozott, hogy ezt az elmaradt látogatást a politikai téren is kihasználják s abból a hármasszövetség megingására következtessenek.

Külügyi hivatalunknak és Goluchovszky grófnak böles előrelátására vall, hogy egy ilyen akciónak már előre teljességgel elvette fulánkját.

Mielőtt ugyanis az olasz király uti-programját és az elmaradt bécsi látogatás hírét publikálták volna: kiszámított diplomáciai ügyességgel néhány nappal előbb már hivatalosan publikálták a hármasszövetségnek évek hosszú sorozatára való meghosszabbítását. Ilyen viszonyok között a hármasszövetségi politika megingásának valószínűvé tétele természetesen még a legügyesebb tollaknak sem sikerülhetett. A következmények pedig Goluchovszky grófnak teljes elégtételt szolgáltatnak, mert az egész tervezett akció már csirájában elpusztult.

Mi, mint a hármasszövetségi politikának és az európai békének igaz barátai, zavartalanul örvendez-

hetünk a szövetségnek, mint békeműnek megszilárdulásán.

A bolgár fejedelem királylyá proklamálásának törekvései ezuttal hajótörést szenvedtek.

A Balkán egész status quo-jának felforgatásával járó volna ennek a tervnek realizálása s bármely simpatióval kísérik a hatalmak az ambiciózus fejedelem törekvéseit, a Balkán nyugodalmának megháborítása olyan veszedelmes vállalkozás, a melyet egyik hatalom sem óhajtott megkoczkáztatni.

A bolgár királyi aspirációk kapcsán a sajtó legutóbb behatóbban foglalkozott monarchiánk balkánpolitikájával is, a melyet sokat kommentáltak e politika barátai és ellenesei.

Fölhangzott egy és más oldalról az a vád, hogy monarchiánk a balkán államocskák szabadságának és fejlődésének támogatását nem szolgálja. Nem esik nehezünkre kimutatni e vád alaptalanságát. Hogy Románia, a balkán-országok e legrendezettebbje annyi jótéteményben

A „Szabadság“ tarczája.

Beszélgetünk.*

A poéta-lány szól:

Te montad: szép vagyok,
 Miként a legszebb tiszta tündér álom,
 Miként az angyalok,
 Kik fenn röpködnek lenge angyol szárnyon.
 És ugy szeretlek én!
 Szeretnék lenni lábaddal pora,
 Vagy lelked kék egén:
 Csillag amely sohse száll tova;
 Követném lépted mindég bárhova,
 Hisz ugy szeretlek én!

Hogy van ez hogy mégis,
 Ugy sír, ugy zokog kezdedben a lant,
 És olyan a dalod:
 Mint ami gyöttrő kinok közt fogant?

*) Szerzőnek sajtó alatt levő „Dalok egy poéta-lányhoz“ című kötetéből.

A szerelmem — mond — fáj talán neked?
 A szép poéta lány
 Hisz ugy szeret, hogy arról sem tehet,
 Ha gyöttrő érzékeny lelkedet.
 Elsímitom ha ránczos homlokod,
 Én édes angyalom,
 Csitítogom lelked ha felzokog;
 S a kebledben ha szenvedély lobog:
 Én elaltatgatom.
 Mond édes dálnokom:
 Ha szivedben minden gyönyörbe ful:
 Virágos lantodon,
 Miért zokog, miért hogy sír a hur?
 Beszélj csak, hallgatom.

És szólok én:

Egy gondolatban fogamzik a dal,
 S az keseríti meg:
 Eljő a nap, eljő nagyon hamar:
 — Hogy elveszítelek.

Szebenyei József.

Asszonyok.

Irta: Márton Gaby.

— Higyjétek meg — szólt a kis tömzsi Tövisné, — hogy az asszonyok épen ugy képesek volnának murizni, lumpolni, mint a férfiak.

— Mesebeszéd, képtelenség! — volt a véleménye Barkónénak.

De a harmadik, a fess és kaczer Antalné sikkesen elfujta a cigarettája füstjét s így szólt:

— Fiaim: Giza jól beszélt. S ha jól meggondoljuk a dolgot, nekünk még több jogunk van a lumpoláshoz, mint a tisztelt férjeinknek.

Barkóné közbevetette:

— Miért?

Most ismét a kis Tövisné vette át a szó fonalát:

— Miért? Ez egy lehetetlen kérdés. Mert ha Rózsi állit valamit biztosan tudja, hogy miért állitja. Szóval Rózsinak mindég igaza van.

Fiók
 raktárak.

Michelstädter S. E. & H.

Kizárólag czipő-raktár. (Bevéselt szabott árral.)

Piacz-u. 40. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

és támogatásban részesül monarchiánk részéről, azt bizonyítani is fölösleges.

Egyébként monarchiánk hasonlóképpen támogatja a többi államokat is, a mely arra irányul, hogy a status quo alapján békésen fejlődjen. És monarchiánk sohasem habozott, hogy mint érdekelt nagyhatalom föl ne emelje szavát, ha valahol olyan törekvéssel találkozott, a mely a féltve őrzött Balkán nyugodalmát megzavarhatta volna.

Goluchovszky gróf üdvös külpolitikájának azonban sokkal jelentősebb mozzanata az, a melylyel egyszer és mindenkorra véget vetett egy veszedelmes anomáliának. A közel multban monarchiánk és Oroszország mintegy versengő politikát üztek a Balkánon, a minek az lett a következménye, hogy a kis államok ravasz politikusai, a milyenek ott mindig bőségesen vannak, összefogtak: a két nagyhatalmat egymás ellen kijátszani. Ennek — szerencsére — végett vetett Goluchovszky gróf, mikor Oroszországgal és a Balkánnal az egyezményt megkötötte.

Azóta a két nagyhatalom tisztában van egymás intenczióival, a versengő politika megszűnt s ezzel együtt megszűnt az izgága elemek elhatalmasodása a Balkán államaiban.

A helybeli iskolák Értesítői.

Az 1901—2. tanév eredménye.

Debreczen, július 12.

I. Az ev. ref. főiskola.

Az a derék ötszázéves iskola, a mely védbástyája volt a magyarságnak, magyar szellemnek, hazafiságnak, a tudománynak és művészetnek a multban — a jelenben pedig hazánk egyik elsőrangú és rendű iskolája, a mely már annyi sok kiváló szellemet nevelt: a lefolyt tanévben is derék és becsületes munkát végzett. Ezen főiskola vén falai közt ifju szellem uralja és nyomról-nyomra lépést tart a kor szellemével. Csak a hazaszeretet és magyar szellem nevelésében, fejlesztésében a régi a conservatív. All pedig a főiskola:

1. Gyakorló elemi iskolából, vezetője Kiss György.
2. Tanító-képezdéből, igazgatója Kovács Lajos, kitűnő paedagogus.
3. Főgimnáziumból, igazgatója Sinka Sándor.
4. Jogakadémiából: igazgatója dr. Öreg János.
5. Theológiai fakultásból, dékánja Csiky Lajos.

Van ezenkívül az iskolában országos hírű könyvtár (40.000 kötet) ritka kézirat gyűjteménnyel, továbbá ritka szép muzeummal.

A főgimnázium Értesítője, mely Sinka Sándor igazgató avatott tollából került ki, 181 oldalon számol be a gimnázium lefolyt tanévéről. Az első czikk tartalmazza Dr. Csűrös Ferencz, a második pedig Zalányi János megválasztott új tanárok széki foglaltó beszédeit. A harmadik czikk a fenntartó és kormányzó testület működéséről számol be. Van pe-

dig a gimnáziumnak 15 rendes, 1 helyettes, 1 segéd- és 1 óraadó tanára, összesen 18 tanár. Ha hozzátesszük még a hitoktatókat is, úgy 22 tagból állott a tanári testület. A 4 alsó osztály párhuzamos volt. A 12 osztályban összesen 721 tanuló járt. Vallásszerint 662 ev. ref., 24 ág. ev., 18 róm. kath., 2 gör. kel., 2) izr. A 721 tanuló közül két tárgyból bukott 57, több tárgyból 51. Erethegeire jelentkezett 63 tanuló közül 57. sikerrel kiállotta de erethegeit 43 javító vizsgára utasított 10, az írásbelin megbukott 4 tanuló.

II. róm. kath. főgimnázium.

A 66 oldalra terjedő Értesítő bevezető soraiban közli a rend, a helybeli róm. kath. egyház és az állam közt létrejött szerződést az iskola építését és 8 osztályúvá való fejlesztését illetőleg. E szerint már most szeptember hó 1-től a gimnázium új palotájába költözik és teljes 8 osztályú lesz.

Működik pedig a róm. kath. kegyesrendi gimnáziumban 14 tanár, köztük 8 világi és 6 kegyesrendi. Járt pedig a hét osztályban 289 tanuló, m. p. róm. kath. 156, gör. kath. 12, ev. ref. 26, gör. kel. 1, izr. 75. Két tárgyból nyert elégtelent 20, több tárgyból 23 tanuló. Örömmel jelezhetjük, hogy eme minden ízében hazafias és magyar szellemben vezetett kitűnő kegyesrendi gimnázium a jövő tanévtől immár betetéli fejlesztését és teljes 8 osztályúvá lesz. Debreczen kulturális intézményei egy kitűnő felső gimnáziummal szaporodik.

III. A Svetits-intézet.

A ki ezen derék intézet úgy külső, mint belső berendezését szemléli, ellentétben látja a címében foglalt eme kitételt: „Szegény iskola nővérek.” Mert ezen intézet luxuriózus módon van be-

Barkóné kissé zavarba jött.
— Megengedem. De azt csak ismerjétek el, hogy nekik sokkal több alkalmuk a lumpolásra, mint nekünk, Aztán meg a körülmények! Például az én uram kéthetenként egyszer mindég kirug. S ilyenkor olyan berugva tér haza, mint egy — disznó. Rendesen reggel jön s rám ordít:

— Asszony! Ágyat!

— S én mit tegyek?

Azt mondom:

— Mindjárt lelkem, majd én bevezetlek a szobádba, mert elesel . . .

Ismét ordít:

— Mit? Én? Elesem? Nem vagyok én részeg. Hallod? Azt mered hinni, hogy én részeg vagyok?

— S én mit tegyek?

Azt mondom:

— Dehogyan hiszem, csak úgy mondtam.

— Aztán beviszem nagy nehezen az ágyához, levetkőztetem, lefektetem, hideg borogatást teszek a fejére, sőt — ha kívánja — még altató daltis énekek neki. No hát asszonyok ki tenné mindezt meg nekünk?

Rózsai még a cigarettáját is eldobta, úgy kaczagott:

— És még fekete a hajad, és még nem öszültél ebbe bele?

A kis Tövisné meg komikus komolysággal kezet nyújtott neki:

— Fogadd legmélyebb részvéteimet!

Barkóné szörnyen elszégyelte magát e gunyolódásra:

— Hogyan? Hát a ti uratok soha sem rug be?

— Az enyém minden hónapban.

Az enyém minden héten.

— És mit csináltak?

Tövisné szólt előbb:

— Hát én, mivel ritkán történik meg legkegyesebben — megbocsátok. De előbb kicsikarok tőle: legalább egy bált, két tolettet, egy felöltőt, két kalapot és néhány csecsebeesést.

De ugy-e neked is van vele elég bajod míg kijózanodik?

— Oh dehogy! Az inas lefekteti s mikor már egy sort aludt, bemegyek és megkérdem:

— Hogy érzed magad te országos korhely, te lump, te akasztófavirág, te gyalázatos, az én életemnek megkeserítője, te jó madár, te . . .

Barkóné befogta a fülét:

— Ne tovább, elég volt. És aztán mi következik?

— Érdekes? Hát bocsánatkérés, kézesókolás, ígéretek, fogadalmak stb.

— És megtartja?

— Mit?

— No az ígéreteket és fogadalmakat?

— Az ígéreteket igen, a fogadalmakat soha. De nem is bánom. Ilyenkor már rendesen megunom a szezonruhám és szörnyen vágyom valami mulatságba . . .

— Szóval te még örülsz az esetnek?

— No hát tudjátok örülni épen nem örülök, de nem is haragszom.

— És te Rózsai?

A fess és sikkes Antalné páratlan eleganciával tett egy megvető mozdulatot gyűrűkkel megrakott kezével:

— Eh én egyszerűen nem is tudok róla.

— Miről?

— Az uram efféle állapotairól.

Barkóné álmélkodott:

— De hisz azt mondtad: hetenként megszokott történni:

— Fiaim ez csak olyan feltevés. Hetenként egyszer kimarad, ennyi az egész. De a feltevés nem minden alap nélkül való. Ugyanis megtörtént egyszer, hogy kissé becsipve lépett be az ajtón és én tudjátok mit tettem?

— Szépen megfordítottam s azt mondtam:

— Nagyon sajnálom uram, de részeg emberek számára nem vagyok itt-hon. Érti?

— És nem volt oly részeg, hogy meg ne értette volna. Azóta egy nap ugyan mindég lumpol, de rendesen színjózanon kerül haza.

Tövisné nevetett:

— Most azt szeretném tudni, melyikünk jár el helyesebben?

Antalné azt mondta:

— Mindenikünk a saját belátása szerint, Például mit érzel te az urad iránt? — kérdezte Tövisnét.

— Én? semmit. Hasznát veszem.

Rózsai új cigarettára gyújtott s felrántotta a vállát:

— Nekem közönyös.

— És te?

— No és te? — kérdezték a kis szelid Barkónét.

Ez pedig eltakarta az arcát és szégyenkezve szólt:

— Ne nevésetek ki, de én . . . én mégis szeretem az uramat!

— És az asszonyok kinevették . . .

rendezve, a mit nem találunk helyánvalónak. Valljuk meg az igazat, hogy a nővilágban amugyis nagyon lábrakapott a fényűzésre való hajlam. Aztán arra is kell gondolni, hogy az a leány később valamely szegény faluba kerül tanítónéknak, a hol aztán sehogy sem tudja magát beilleszteni abba a szegény keretbe.

A 104 oldalra terjedő Értesítő beszámol a Svetits-intézetben elhelyezett 4 elemi, 4 polgári, 4 osztályu tanítónő-képző- és 2 osztályu tova-képző iskolai tanfolyamról.

Az elemi iskolában volt 139, a polgáriban 264 és a tanítónő-képzőben 86 tanuló, összesen 516-an. Ezek közül volt róm. kath. 307, gör. kath. 12, gör. kel. 1, ev. ref. 65, ág. ev. 14, izr. 83. Feltűnő, hogy a reformátusok rómájában, a hol felső leányiskola és képezde áll a református hívek rendelkezésére, mégis 65 ev. ref. tanuló látogatta a Svetits-intézetet. Szintugy seembeötlő, hoga mig az izraelitáknak modern hat osztályu leányiskolájuk van, addtg a Svetitsben levő 4 elemi és I. meg II-ik polgári osztályban 48 izr. tanuló járt. Mig ezen körülmény egyrészt dicséretére válik a Svetits-intézetnek, hogy oly népszerűsége tudott szert tenni, másrészt ama ev. ref. és izr. szülők idolentijára vall, hogy nem támogatják saját intézményeket.

A haladást illetőleg az elemi iskolában volt egyetlen egy elégtelen; a polgáriban 13-man nem érték el a tanuló, a tanítónő-képzőben 4-en ismétlik a tanévet. Az eredmény tehát mindenek felett kitűnő.

IV. A kereskedelmi tanintézet.

A 95 oldalra terjedő Értesítő beszámol: 1. A felsőkereskedelmi iskoláról, 2. A női-kereskedelmi tanfolyamról, 3. A kereskedők tanoneziskolájáról és 4. — végre a kereskedelmi esti szaktanfolyamról.

A bevezetésben elparentálja az Értesítő dr. Király Ferencz volt országgyűlési képviselőt és kamarai titkárt, aki 20 éven át a kereskedelmi akadémiának vezérfőnöke volt.

A tanári-kar, beleértve a hitvkttókat is, 16 tagból áll.

A felső kereskedelmi iskola első-közép és felső osztályába beiratkozott 112 tanuló. Erettségire jelentkezett 25, feltétlenül megfelelt 13, szigorított vizsgálatra utsittatott 8, bukott 3. — 3 tanuló tiltott segédeszköz használata miatt egy évre vetetett vissza.

A női kereskedelmi tanfolyamon 25 tanuló vett részt. Nem bukott egy sem.

A tanonez iskolába járt 183 tanonez, kik közül mindössze 9-en nem haladtak. Végre az esti tanfolyamban 29-en vettek részt, kik közül 5 nem boesáttatott szóbeli vizsgára.

V. Az izraelita iskola.

Az ügyesen összeállított és 40 oldalra terjedő értesítő jelentésében elmondatik, hogy a hitközség és iskolaszék mindkét iskola vezetését, igazgatóságát Kuthi Zsigmondra bizta, a ki eddig a leányiskolának volt agilis igazgatója. Ezen intézkedés mindenesetre szerencsés és üdvös volt, mert Kuthy igazgató mintegy predestinálva van egy intézet vezetésre. — Az iskola élén 16 tagból álló iskolaszék áll. köztük Dr. Popper Mór mint iskolaszéki elnök, Reichman Armin hitk. elnök, Kátez Jakab gondnok, Darvas Izidor pénztáros, Fürst Ödön ellenőr és Krausz Vilmos főrabbi, mint iskola felügyelő.

Felpanaszolja a jelentés, hogy sok szüle más iskolába járattja gyermekeit, a mi csak indokolásra vall, mert a helyb.

izr. iskola van ismerve jó iskolának. — A tantestület 10 rendes és egy helyettes tanerőből áll, m. p. 6 férfi és 5 nő.

Beiratkozott 516 tanuló, kik közül mindössze 42 tanuló nem érte el a tanuló. Az eredmény kitűnő. 90 szegénytanuló látatott el ruhával, könyvvel és — déli ebéddel. A tanulók 40 százaléka tandíjmentes volt.

Az iskola felszerelése, könyvtára kifogástalan.

A tantestület tagjai közül többen — köztük első helyen Kuthi Zsigmond igazgató, lapunk munkatársa irodalmilag és szép tevékenységet fejtettek ki.

Paedagógus.

A népfajok Hajdumegyében.

Balogh Pál most megjelent munkájából.*

Debreczen, július 12.

Ujabb irodalmunk egyik legfigyelemreméltóbb alkotása művészi térkép mellékleteivel együtt az a hatalmas mű, mely *A népfajok Magyarországon* címen a vallás és közoktatásügyi miniszterium kiadásában most jelent meg.

A tudományos értékű irodalmi becsü nagy művet Balogh Pál, a magyar publicisztikának régi, előkelő munkása írta a tárgy iránt való fanatikus szeretettel és a tudós kitartó szorgalmával.

Részletekig ható alapvető tudományos munka ez, mely hű és megbízható képét rajzolja hazánk nyelvterületi tagoltságának s bemutatja e földet népségének poliglott összetételében akként, a hogy ma a hely- és vízrajzi hálózat szálai közt és a közigazgatási területek határain belül a nyelvhatárok elvonulnak.

Ez a nagyszabású munka tanúságot tesz arról, hogy hazánk területén egy nagy etnikai átalakulás van folyamatban. Az országban közepén a magyar faj egyre hatalmasabb arányokban bontakozik ki: viszont az erdélyi részekben és a Felvidéken szakadatlanul tért veszít.

Mi a teendő ezzel szemben.

Ellenállani egész erőnkkel ennek az áramlatnak. Magyarországnak etnografiai tekintetben is magyar-nak kell lenni!

Érdemesnek tartjuk itt Balogh Pál művéből a megyénkre vonatkozó következő adatok közlését:

Az 1876. évi megyerendezési törvény Hajdumegyét az egykori Hajdukerületből és Debreczen városból alkotta össze. A törvényhozásnak korszakos eslekedete volt, hogy végkép eltörülte a kiváltságolt területek középkori maradványait, milyen Erdélyben a székely és szász föld külön tagozata, a fogarasi és kövári kapitányság, a Jászkun főkapitányság s a Hajdukerület volt.

A megye, mint ilyen, fiatal. De régi szervezetében nagy multra tekinthet vissza. Az itt letelepült szabad hajduk neve összeforrt a nemzet szabadságharczaival, Boeszkai nevével, a Rákócziak zászlajával. Boeszkai adományozta nekik e területet diadalmas hadjáratai alatt, hogy együtt maradjanak a békekötés

* A vallás-és közoktatásügyi miniszterium kiadása. (1902.)

után is s készen legyenek, a hányszor a fejedelem táborba szólitja őket. Később hadi szolgálatot csak közfelkeléskor teljesítettek. A hosszú békeidőn át földműves és mintagazda lett a vitézekből.

A dus föld dussá tette őket; s ez meglátszik jelentékeny községeiken, melyek a Kállóér mellékétől a Hortobágy-pusztáig s a Tiszáig, a szikes-tavaktól a Hamvas-éri csatornáig a Hajdurónán máig kifejlődtek.

Négy város magaslik ki közülük: élükön Debreczen, mögötte H.-Böszörmény, Hajdu-Nánás, Hajdu-Szoboszló. — De a nagyközségek sem maradnak tőlük messze.

Az egész megye tiszta magyar. — Kevés német elem csak Debreczenben és Tégláson mutatkozik.

Vallásra a hívek többsége 1 helységben r. kath. (ez Egyek), 1-ben gör. kath. (ez Hajdu-Dorog), 19-ben ev. ref. Öt kálvinista községben erős róm. kath. (II—III°) kisebbségben van. Gör. kath. és izraelita megyeszerte csak elszórtan fordul elő.

A megye a magyar nyelvterület szívében fekszik, messze az ország többi fajnépeitől. Nincs is azoknak itt semmi nyomuk.

Körülötte tömör és erőteljes a magyarság mindenütt: nyugaton a hevesi és borsodi palócz, északra a bodrogvidéki magyar, keletre a szabolcsi és bihari hajdu, délre és délnyugotra a jászok és kunok ivadéka.

Az új állomásépület megnyitása.

Debreczen új pályaháza.

S a j á t t u d ó s í t ó n k t ő l.

Debreczen, július 12.

A magyarállamvasutak új pályaudvarát holnap adják át a közforgalom céljaira. A nagy és jelentőségeltjes esemény minden ünnepség nélkül fog végbemeni, mindössze annyit jelez az üzletvezetés, hogy az utolsó vonat, melyhez a jegykiadás és podgyászfeltétel még az ideiglenes felvételi épületben történik, a Nagy-Léta felé d. e. 9 óra 35 perczkor induló 4412 sz. vonat lesz, és ezzel az ideiglenes felvételi épület mint ilyen megszűnik, és a délelőtt 11 óra 20 perczkor Hajdu-Nánás felé induló 4316 sz. vonat-hoz a jegykiadás és podgyászfeltétel már az új felvételi épületben fog történni.

Ugyancsak ez alkalomból a rendőrség is közli, hogy m. kir. államvasutak új állomási épülete előtt a rendes kocsiforgalom könnyebb lebonyolítása szempontjából, a vasuti pályaházhoz ki és bejáró járművekre, valamint a Petőfi-téren és környékén az összes kocsiközlekedés rendjére nézve a következő intézkedések tétettek:

A pályaudvarhoz, illetve általában a Petőfi-térré minden személy-kocsiközlekedés a Hunyadi-utczán, minden teherkocsi, vagy szekér hajtása a Deák Ferencz utczán történhetik.

A pályaudvarhoz kimenő személyszállító kocsik a Hunyadi-utca végénél, a helyi vasuti állomás-épület előtt kifelé menet jobb oldalra kanyarodva fordulnak a pályaház indulási oldala bejárójához,

és ugyan ezen kocsik visszafelé, valamint az érkezési oldalról befelé hajtató összes személy-szállító járművek a Nép-kert oldal gyalog-járdája mellett, — a tér közepén álló nagy lámpát megkerülve, hajtattak be Hunyady-utcán a városba.

Az állomási épület előtt közvetlenül sem ki érkező, sem utast váró járművek a föl is leszállás idején túl, tovább nem állhatnak meg.

A szállodák társas kocsija a tér közepén álló nagy lámpa mellett a kövezeten, (az állomástól nézve) jobb felől, a bérkocsiok a lámpát övező terület vasut-előtti való oldalon (és pedig a szolgálatra kirendeltek elől, az után az esetleg ott levő többiek) a magán fogatok pedig a nagy lámpa bal oldalán, a helyivasut állomási épület felől várakoznak.

Vonat- és utas érkezéskor a bérkocsik vagy magán-fogatok a kijáró ajtók elébe a gyalog járda mellé hajtattak egyenkint, de csak annyi időre, a míg a felszállás megtörténik hogy a kocsit-orlás ugy az indulási, mint az érkezési oldal előtt lehetőleg megakadályoztassék, tekintettel a helyi vasuti megálló helyhez, vagy a gyalog járdák felé a közlekedőkre.

Gyalog közlekedőkre közvetlenül a Nép-kert mellett levő széles járda tartatik fent, egészen a pályaház érkezési oldalán való bejáráig.

A teher közlekedés a Deák Ferenc-utca felől is onnan vagy a Nép-kert és Telegdy-féle fürdő között áthaladva, a vasuti pályaudvari posta épület irányában az átjáró nagy hidon át történhetik.

A pályaudvar előtt a szabad téren áthaladó teher közlekedés nem engedték meg.

A Hunyady- és Deák Ferenc-utczákra vonatkozólag a fentebbi rendelkezés alól kivétel csak azon kocsikra nézve tehető, a melyek valamelyik házához hajtattak.

Végül fölkéri a hatóság a vasuti pályaházhoz kocsin menő közönséget, hogy a bérkocsisokat lehetőleg a kikerzés, illetve megállás előtt fizesse ki (árszabályzat szerint) hogy a kiszállás ideje ez által is megrövidíthető legyen és a a torlódás lehetőleg elkerültessék.

E hatósági rendelkezések holnap folyó hó 14-én, az új pályaház megnyitásával egyidejűleg lépnek életbe.

A banda nyilatkozott.

Debreczen, július 12.

Tegnap már a kora reggeli órákban a banda beharangozta a várost, hogy szörnyű nyilatkozatot ad, a melyben engem kompromittál. Nyugodtan néztem a „kompromittáló” nyilatkozat elé s most itt fekszik előttem és — *nem találok ugyan benne kompromittáló tényeket, adatokat*, — de ráismerek minden betűjében a bandára. Tudtam, hogy kvalifikálatlan jellemű, piszkos a banda, de, hogy annyi szennyet legyen képes magából kiizzadni, azt mégse hittem volna. Hisz' állítólag diplomás emberek ők; az ügyvédi kamara és az uri kaszinó tagjai, akik ily féktelenül garázdálkodnak és a reájuk tapadt szennyet ma én reám, holnap másra, holnapután meg a harmadikra dobálják, a mint kapezabetyár kedvük tartja, hogy valakinek a becsületébe gázoljanak, hogy rabló módra ma az egyik, holnap a másik, aztán a harmadik ember existenciája ellen törjenek. A banda éhes; az én kenyerekre viesoritja a fogát. Hát ime felveszen a har-

ezot a piszkos himpellérekkel és vagyok olyan legény, hogy szemébe merek nézni az egész bandának, ha még oly mosdatlan szájjal szórják is reám gaz rágalmaikat.

Ezt a kis bevezetést pedig azért irtam ilyen „ékes” stílusban hogy tudomására adjam a bandának, hogy az én szótáramban is megvannak mindazon válogatott kifejezések, a melyeket a banda oly előszeretettel használt mai nyilatkozatában. Szóval: mindazon szennyet, a mit a banda *önmagáról leszedett*, hogy reám dobja, én is reprodukálni tudom és ha kell, visszajuttatom illetékes helyére.

Ezek után pedig, hadd szóljak az ügy érdeméhez néhány komolyabb szót is.

Tegnap, a kávéházi gaz merénylet után a banda megijedt és rettegve a közvélemény ítéletétől, *elakarta tussolni az esetet*. Fűhöz-fához kapkodtak és megmozgattak minden követ, hogy az eset valamiképp újságba, tehát a *közvélemény elé ne kerüljön*. A józan közvélemény elé, a mely józanul ítélni szokott és a melynek ítélete *lesújtó*. Ettől a lesújtó ítélettől rettegtek akkor, midőn gyáva félelmükben ez újság kiadótulajdonosát kapacitálták, kérték; sőt fenyegették, hogy az esetet *ne engedje a lapban közölni*. A józan közvélemény lesújtó ítéletétől rettegtek, midőn a lap kiadójával nem boldogulván, a szabad-elvűpárt vezető férfainál vélték menedékre tanálni és szemérmetlen gyávaságukban — uram bocsá! — *pártkérdéssé* igyekeztek az ügyet felfujni. Ugyancsak a józan közvélemény lesújtó ítéletétől rettegtek, midőn kijárták, hogy a *budapesti* lapoknak megsürgönyözött esetet *ott is elhallgassák*. Ez — valamelyes gaz fondorlattal — ideig-óráig sikerült is, de e fölötti örömük nem soká fog tartani, mert a sajtó — az egész magyar sajtó — igenis foglalkozni fog kvalifikálatlan megtámadtatással.

Már most egész tisztelettel kérdem a józan közvéleménytől, miért bujkált a banda a nyilvánosság elől s ha volt bátorsága hirlapírói tollamat oly aljas módon terrorizálni, miért nem érzett magában annyi *erkölcsi alapot*, hogy a nyilvánosság előtt is helyt álljon? Szóval: miért félt a józan közvélemény kritikájától?

Mert sarkalatos igazság: aki bujkál, az fél, aki fél: az érzi bűnösségét és mint minden közönséges utszéli betyár takargatni igyekszik gazságát. A banda is *eltussolni* akarta gaz merényletét, tehát az erkölése hasonló a bírói ítélet elől bujkáló bandita erköléséhez. Még nem rabolt a banda, de már jól szervezkedett a legaljasabb, a legközönségesebb rablásra: — a *kenyeremtől akarnak megfosztani*. Szemérmesedett hazudozásaikkal hirlapírói tollamat akarják kiütni a kezemből, *azt a tollat, a melyet becsületben forgatok hosszú esztendőök óta*. Ha volna némi emberies érzület, némi szemérmérzet a bandában; egyáltalán: ha volna a banda mosdatlan pófáján bőr, azt mondanám:

— Szégyeljék magukat!

De így csak azt mondom:

— Hazudozások gyáva himpellérek, a míg akartok és a mi legjobban illik aljas jellemetekhez, én rettegés nélkül, bátran, nyugodt lelkiismerettel nézek a közvélemény szemébe és a *mi jellememet illeti*: nem rettegek a legszigorubb erkölcsbíró ítélőszéke elé állani.

Nem szeretek ugyan szeméttel foglalkozni, de néhány szóban kénytelen vagyok a *nyilatkozatokra* rátérni.

Freund Jenő, eltekintve attól, hogy a legszemérmetlenebbül hazudik, rágalmaz is, hát ezt Freund Jenő-féle henczegő, pökhendi jellemektől nem vehetem rossz néven; mert tisztességes dolgot Freund Jenőtől elképzelni sem tudok. A nyilatkozatban ráismertem Freund Jenőre, a maga igazi világitásában. Hogy Hauer Bertalan mit mondott nekem, az nem tartozik senkire csak Hauer Bertalanra; a nyilvánosság elé csak akkor tartozik az, ha Hauer Bertalan a büntető bíróságnál *be fogja-e tudni bizonyítani azt, a mit mondott*. Hogy milyen uton veszek elégtételt Hauer Bertalantól, aki pályáját *tányér mosogatáson* kezdte és aki most *üzleti érdekből* a banda leglármasabb hihordója, azzal ne törődjék Freund Jenő, turkáljon csak tovább a maga szeméttében.

Egyébként Freund Jenőnek is megadom az alkalmat, hogy hazug, gaz rágalmaikat, a miket reám szór, a büntető-bíróságnál bizonyítsa, ha tudja.

Következnék Weisz József. Csak röviden ezzel a futó gyászvitézzel. Szegény, szájalomraméltó figura, aki reám czélezve, holmi „*sokszor felpofozot*”-at emleget. Weisz Józsefet aljas, piszkos, gazembernek tartom addig, a míg *meg nem nevezi azokat az embereket, akik engem valaha az életben bárhol és bármikor tetteleg inzultáltak*. — A többi esaholására, tekintettel már ismertett gyáva viselkedésére, egyáltalán nem tartom érdemesnek reflektálni. Ez a poltron ficzkó nemesak gyáva, hanem szemérmetlenül hazug is. Vele is a büntető-bíróságnál fogok leszámolni. A Berger Andor levele szintén hazugság. Ez az ur is belém akar kötni; hát állok előbe: vele is felveszem a harcot és ha mindenáron a fentemlitettek babóráira pályázik, ám kísérelje meg, de előre is figyelmeztethetem, hogy még ő előle sem fogok megretírálni és ha szemközt találkoznunk, nem fogok úgy megfutni előle, mint kedves barátja: Weisz József, akit ismételtén *gazembernek* tartok mindaddig, míg meg nem nevezi azokat, a kik engem valaha tetteleg inzultáltak.

És mindezekhez — kíváncsi vagyok — mit szól a debreczeni ügyvédi-kamara, a melynek oly jeles tagjai vannak, mint Freund Jenő és Weisz József?

Harsányi Sándor.

UJDONSAGOK.

* **Istentiszteletek.** A mai istentiszteletek az egyes templomokban a következő sorrendben tartják meg:

A róm. kath. templomban. Vasárnap jul. 13-án délelőtt. 6 órakor szent misét mond Nyári Ignác. 7 órakor szent misét mond dr. Lestyán Andor. 8 órakor szent misét mond Váradi Károly gymn. igazgató. 9 órakor ünnepélyes nagy misét mond Molnár Kálmán segédlel, utánna Nyári Ignác szent beszédet mond. Háromnegyed 11 órakor misézik Brösztel Lajos melyen a Svetits zárda növendékei vesznek részt. Fél 12 órakor szent misét mond Szabó István. Délután 3 órakor Lytánia, utánna Rózsa-füzér. 5 órakor Jézus szent szive társulatának hónapos ájtatosságát tartja Brösztel Lajos szent beszéd és körmonettel.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

A görög katolikus kápolnában a következő szertartások lesznek: reggel 6 órakor reggeli istentisztelet, d. e. 9 órakor szent mise, d. u. 3 órakor veesernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

* **Beadvány a tanácshoz.** A debreczeni honvéd huszár paranesnokság beadványt intézett tegnap a városi tanácshoz, melyben sürgősen kéri a kaszárnya istálló leégett tetőzetének kijavítását. A tanács legközelebb foglalkozik a honvéd huszárság megkeresésével.

* **Tolvaj kéregető.** Szepkó Sándor házról-házra járva. koldulás ürügye alatt egész kis vagyont lopott össze. Tegnap azután rajtavesztett, mert a József főherczeg-uteza egyik házában megcsipték s immár a bűnügyi osztály börtönében várakozik a jól megérdemelt büntetésre. A hurokra került jó madár régi ismerőse a rendőrségnek.

* **Fülöp András fölgyógyult.** A bűnügyi osztály halált kereső rendőrbiztosa, Fülöp András teljesen felgyógyulva hagyta el a kórházat. Nem lép vissza a rendőrség szolgálatába, hanem polgári foglalkozás után néz és új pályáján talán boldogabb lesz, mint a régi, mely a maga töviseivel elkeseredése közepette a károhozat útjára kergette.

* **Harcias amazon.** Nagy Lajosné, a jeles Csicsogó-tér egyik éltes hölgye, kardos asszony hírében áll. Ugy mondjuk: beleköt az előfába is s így érthető, hogy a szomszédságának se igen hagy békét. Tegnap Szabó Sándorral különböztek össze. a ki forró vízzel úgy nyakon találta önteni a harcias asszonyságot, hogy Nagy Lajosné kórházba szállították. Szentpály Béni dr. súlyos testi sértést konstatált s az orvosi bizonylat alapján meg is indult az eljárás Szabó Sándor ellen.

* **Hangok az éjben.** Ne méltóztassanak azt hinni, hogy holmi középkori andalító gitár hangokról van szó, melyekkel annak idején hevesvérű troubadourok pengették szerelmi nyögdiéséseiket szívük választottjai felé. Azok a hangok, melyek az elmúlt éjjel az Egyháztér környékén hallatszottak, nem voltak egyebek, mint egy sikoly, meg két esatánás. Minthogy pedig szerelmi históriáról van szó s lovagiasságunk diszkrétziót parancsol, csupán kivonatban adjuk az éj történetét. Ime: Sötét éjjel. Felhős menybolt. Szobalány és katona. Tüz-

legény, a régi udvarló. Féltekenység. Nyakleves. Éles sikoly. Rendőr-örszem. Morál: Ember ne légy nyárban szerelmes.

* **Felségsegély a gör. kath. templomnak.** A debreczeni gör. kath. templom építésére 5 felsége a király — mint értesülünk — saját magán pénztárából 1000 koronát adományozott. Az erre vonatkozó leirat tegnap érkezett le a belügyi kormány utján a debreczeni gör. kath. egyházhoz.

* **Munkásokat keresnek.** A magyarországi rossz munka-viszonyok javítását ezélezza az az intézkedés, a mely kormányhatósági uton közvetít alkalmazást a munkátlanoknak. — A földmivelésügyi miniszter ugyanis havonkiut kimutatást küld a hozzá beérkezett adatok alapján a kapitányi hivatalhoz, illetőleg a községi előljáróságokhoz arról, hogy hol van szükség munkásokra. Legutóbbi feljegyzések szerint tizenegy munkaadó van, kik összesen 350 munkást keresnek a munkaadók névjegyzéke a következő: Gács János Hátszeg tiz munkást — Styr Dávid Mezőágyán 42 munkást, Timkó György Lőcse 10 munkást, — Schwarcz Miksa Ille 21 munkást, Abonyi József és Zár Manó Rakovicza 150 munkást, Löwenstein Emil P. St.-Péter 50 munkást, Konti Lajos Mikola 20 munkást, Tomis Mihály Tóváros 40 munkást, Schreiber József Nagy-Dobrony 50 munkást keres. Játa József nagyszalontai lakosnak gépesépléshez 24 munkásra van szüksége.

* **Városi pénzek kezelése.** — Arad városa feliratot küldött a képviselőházhoz a városi köz- alapítványi és árva-pénzek mikénti kezelésére vonatkozólag, melyben kifejti, hogy az erre vonatkozó törvények változtassanak meg olyképen, hogy a törvényhatósági bizottsági tagok felelőssége sokkal intenzivebb legyen az eddiginél. — Ezt a feliratot megküldték Debreczen városának is pártolás végett, a tanács csak a jövő havi közgyűlésen fog referálni a felirat dolgában.

* **Angelotti mulató.** A kellemetlen idő daczára szép publikuma volt tegnap este is Angelotti „Otthon”-kerti mulatójának. Az egyes számok Bodrogi, Nadács, Kövessy, a zenebohócok. zsongleur, fakir s a kis akrobata fölötté tetszetek és méltán érdemlik meg a közönség pártfogását. Ma változatos új műserral diszelőadás.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Szabadságolások a kir. törvényszéknél.** A debreczeni kir. törvényszék tudvalevőleg egyike az ország legmunkásabb igazságügyi fórumainak. Csak az tudja kellően méltatni a debreczeni törvényszék óriási munkásságát, aki naponta megfordul a büntető törvényszék tanácsstermeiben. Szücs Miklós dr. törvényszéki elnök Szeőke István dr. törvényszéki bíróval együtt megbecsülhetetlen ügybuzgósággal szinte tulfeszített ügybuzgósággal szinte tulfeszített munkát. Kivülök az egész bírói kar a legnagyobb elismerést érdemi tevékenységéért. Az első foku bíróságoknál egy 87-iki törvényezik értelmében szünetidő nincs. mint például a táblánál,

vagy a kuriánál. E helyett a nyári időny alatt tömeges szabadságolások történnek és azalatt a tárgyalások számát is aránylag megapasztják. — A szabadságolások július hó 21-én kezdődnek és hat héten át tartanak. Az egyes bírák a következő sorrendbeu töltik szabadságidejüket:

Dr. Szücs Miklós elnök július 28-tól szeptember 7-ig.

Baróthy Béla szeptember 15-től október 26-ig.

Dr. Vass Antal július 21-től szeptember 7-ig.

Harsányi Gusztáv szeptember 1-től október 12-ig.

Deák Ferencz július 21-től augusztus 31-ig.

Hegedüs István július 21-től augusztus 31-ig.

Kelemen Ernő július 2—20-ig és október 6—26-ig.

Hoffmann József július 14-től augusztus 24-ig.

Dr. Szeőke István július 21-től augusztus 31-ig.

Budaházi Zoltán július 21-től augusztus 31-ig.

Dr. Oláh Miklós szeptember 8-tól október 19-ig.

Szoboszlai Sándor szeptember 10-től október 19.

Kolbenhayer Kálmán július 1-től augusztus 10-ig.

Tatay Ferencz július 13-tól augusztus 24-ig.

Jákó Sándor pedig szeptember 15-től október 26-ig.

TÁVIRATOK.

Egy hadtestparancsnok jubileuma.

Zágráb, jul. 12. (Saját tud.) — Bechtholsheim itteni hadtestparancsnok jubileuma alkalmából a király meglehangu kéziratot intézett a jubilánshoz, megküldvén neki arczképét is sajátkezű aláírásával.

Egy nagykereskedő eltűnése.

Budapest, jul. 12. (Saj. tud.) — Bauer Lajos és testvére budapesti lipótvárosi ismert terménynagy kereskedő cég főnöke Bauer Lajos két nap óta nyomtalanul eltűnt a lakásáról. Az utóbbi időben rendkívül buskomor volt. Családja aggódik az életéért. Bauer üzleti viszonyai teljesen rendezettek.

Az olasz király Szentpétervárott.

Szentpétervár, július 12. Az olasz király holnap délután érkezik Péterhofba, ahol nagyszabásu előkészületek folynak a fogadtatására. A várost fellebogózták. Az orosz lapok melegen üdvözik az olasz királyt Oroszországban.

Fölrobbant laboratórium.

Trieszt, július 12. Carduletti Antal piretechnikus laboratóriumában ma délelőtt iszonyu robbanás történt. Tulajdonos és fia életüket veszítették; az épület teljesen romhalmazzá lett.

IGLÓFÜRED

**KLIMATIKUS GYÓGYHELY
ÉS GYÓGYFÜRDŐ**

Szepesmegyében, Igló város határában, 580 m., a tenger színe fölött.

Évad, május 15-től október 1-ig.

NYARALÓHELY, MELEGFÜRDŐK,

Fenyő- és kádfürdők. Napi szobaárak 1 k.-tól 8 koronáig. Heti szobaárak 7 k.-tól 38 koronáig.

A szobaárba egy teljesen felszerelt ágy ágyneművel értendő.

PENSIO

Czél szerűen berendezett hidegvizgyógyintézet.

Vasúti állomás IGLÓ (Kassa Oderbergi vasut.) Bérkocsi- és társaskocsi összeköttetés. Posta- és Táviradaállomás helyben.

Felvilágosítással szolgál a fürdőgondnokság Iglófűreden.

Eladási hirdetemény.

Alulírott bérlő társaság ezennel közhírré teszi, hogy a Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező s a társaság által bérelt „Arany Bika” szálloda, vendéglői és kávéházi összes berendezések és felszerelések: **angol rézágak, ágyneműek, székek, szekrények, asztalok, szalon garnitúrák, szőnyegek, függönyök, tükrök, fogasok, a vendéglői felszerelés; a kávéházi berendezés: márvány asztalok székek, tükrök, pénztár, jég szekrények,**

billiárd asztalok

szabad kézből akár csoportonként, akár darabonként az üzlet felosztása miatt rendkívül olcsó áron eladatnak.

Az eladó ingóságok feltára, valamint az eladási feltételek **Debreczenben** az „ARANY BIKA” szálloda irodai helyiségében bármikor megtekinthetők és megszerezhetők.

Egy 360 k. hold

első rendű földekből álló, elegendő és jó karban levő gazdasági épüetekkel ellátott egy tagban fekvő birtok több évekre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni jelenleg **Adler Farkas** tulajdonos távollétében megbízottjával **Adler Samuval. H.-szoboszlón.**

Egy nagy boros

pinceszét -ürgösen

keresek haszonbérbe.

Czím a kiadóhivatalban.

Ló árverési hirdetemény.

A mezőhegyesi magyar királyi állami ménés intézetben kiselejtezt ló anyag folyó év július hó 21, 22 és 23-án kerül a helyszínen árverés útján eladásra és pedig:

21-én körülbelül 169 drb. három éves herélt.

22-én 87 drb. két éves herélt és 81 drb. a helybeli ménésbirtoktól kiselejtezt igás és különböző koru ló.

23-án körülbelül 70 drb. különböző koru kanca és körülbelül 50 drb. igás és nyerges ló.

Az árverés kezdete minden nap reggel 9 órakor.

Az árverési feltételek a helyszínen fognak a közönség tudomására hozatni. Mezőhegyes 1902. év július hó 2-án.

M. kir. állami ménésparancsnokság.

719. tki.
1902.

Árverési hirdetemény.

Hajdu-Szovát község tulajdonát képező téglá és cserépgyár a **folyó év augusztus hó 3-án délelőtt 10 órakor** Hajdu-Szovát község házábanál 150 korona kikiáltási ár mellett 6 egymásután következő évre nyilvános árverésen haszonbérbe fogadatni.

Hajdu-Szovát 1902 július 10-én.

Nádházi Béni
jegyző.

P. Szabó Lajos.
h. főbíró.

Fényképező

kamara legalkalmasabb ajándék. Kellemes szórakozás és hasznos időtöltés. Ingyen oktatás és utasítás. Tessék árlapot kérni **Komáromi József** fényképezési szaküzletéből: Debreczen, Piacz-uteza 12 sz

777 v. k. szám.
1902.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 55—4 1902. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint debreczeni faáruraktár szövetkezet felszámolásban részére Ványai Erzsébet Gál Imréné debreczeni lakostól 131 korona 30 fillér tőke, ennek 1901 évi Szeptember hó 30 napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 42 korona 60 fillér perkölttség erejéig 1902. évi Január hó 14-én bíróság felülfoglalt és 5000 koronára becsült eséplő garnitúrából ingóságok **1902. évi július hó 14-ik napján, délután 4 órakor** kezdetét veendő és a debreczeni Móríz telepen 65. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Debreczen 1902. évi június hó 15-én.

Bódogh Zs.
bírei kiküldött.

NOVAK FERENCZ

vésnök és zománczó

BÉCS, XVI., Koppstrasse 34.

a legtöbb egyesület és testület,
szövetség és klubok szállítója.

Előnyös forrás **jelvények, diszítések, érmek és ki-tüntetések** tekintetében arany, ezüst és bronzból, kerék-párosok, evezősök, vito lások, athleták, lövészek, tornászok, dalárok, vadászok, veteránok, tüzoltók stb. számára.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek mindenüvé.
Elsőrendű ajánlatok.

ANGELLOTI mulató.

Az Otthon sörcsarnok Sas-
uteza 2. szám alatti kerthelyisé-
gében, nem kedvező időjárás ese-
tén a téli kertben tartatik meg
az előadás.

Csakis **elsőrangú művé-
szek** működnek, kiváltképpen a
sebezhetlen

FAKIR felülmulhatlan mutatványai

megtekintésére hívom fel a nagy-
érdemű közönség figyelmét.

== Naponta változatos műsor. ==

Belépti díj **50 és 30 kr.**

A n. é. közönség becses párt-
fogását esedezem

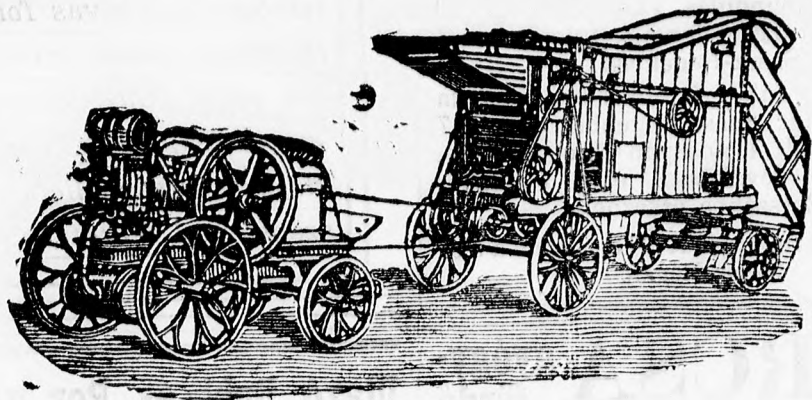
Angellotti Vilmos.

„MAYER“ GÉPGYÁR

Vas- és Fémöntő Részvény-Társaság

Szombathely.

Árjegyzék kívánatra ingyen
és bérmentve.

Árjegyzék kívánatra ingyen
bérmentve.

Gyártunk: Mindennemű mezőgazdasági és szőlőművelési
gépeket. Kitűnő szerkezetű benzinmotorokat
2—30 lóerejéig, stabil alakban különféle ipari czélokra, valamint locom-
bil alakban gazdasági gépek stb. hajtására. — Teljes műmalom berende-
zési gépeket, valamint az olajgyártáshoz szükséges berendezéseket és
gépeket. — Elvállalunk minden a gépszakmábt vágó alkalmi szükségle-
tek szerkesztését és kivielét.

Modern berendezésű vas- és fémöntőnk mindennemű vas- és fémöntés
nyers és megmunkált állapotban szállít.

Raktár Budapesten, V. Lipót körút 15

Szivattyúk

mindennemű házi és nyil-
vános czélokra, a mező-
gazdaság-, építkezés- és
iparnál.
Csövek, tömlők, csapok
stb. stb.
Szivattyú- és gépgyártási
betéti társaság

W. GARVENS, WIEN,

I. Schwarzenburgstrasse 6.
I. Wallfischgasse 14.

Kapható technikai és gépüzletekben, kutkésítőknél stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mérlegek

legujabb javított reneszerü
**tizedes, futó súly és hidmér-
legek** fából és vasból, keres-
kedelmi, közlekedési, gyári
mezőgazdasági és ipari
czélokra.
Embermérlegek, mérlegek,
házihasználatra, stb.

Hol jó és olcsó! Fazekas Kál-
mánnál Hatvan u. sz. (Koszu-
rus-ház), hol mindennemű földfestékek
valamint pillanat alatt száradó szobapadló
és butor lakkok, firnisz, vékony és vastag
asztalos enyv 38 kr kilója és mind e
szakmába vágó ezikek olcsóbban mint
bárhol a nagyérdemű közönség rendel-
kezésére állanak. 100 kiló portland 5, 100
kiló román 3 kor.

Német szó elsajátítása végett az
1902—3. tanévre két
elemi iskola tanulót teljes ellátáson elfo-
gadok, egészséges kies fekvésű, tiszta
német község. — Bővebb felvilágosítás-
sal szolgál *Witichen Frigyes* evang.
lelkész Szepes Remetén.

Legjobb minőségű
kékkő, raffia-háncs és 0 0 0
0 0 0 0 0 0 kötöző fonal
legolesóbban kapható
CZEGLÉDI és POLGÁRNÁL.

Katonai ügyekben

ha törvényes jogezimen alapulnak, pl.
reklamáció mint családfentartó, öröklött
mezőgazdaság birtokosai kivételes sza-
badságolások, kivételes nősülési enge-
délyék, önkéntesi, sorozási, utlevél, il-
letőségi és tisztii ügyekben a leglekiisme-
retesebben jár el, jogtanácsosa utján
szerzi be a hozzá való okmányokat.

Katonai ügyvivőség.

Budapest, VIII., József-körút 22. szám.

Egyetlen nyilvános megbízható katonás
iroda. Tessék a czimre ügyelni s min.
czimű vállalatokkal össze nem éveszten.

Van szerencsénk értesíteni a nagyérdemű
öröltető és daráltató gazda közönséget.
hogy a diószegi uton, a dohány gyárral szemben fekvő.
ujonnan berendezett
„ERZSÉBET“ malom
működését megkezdte és ott sima és kereskedelmi őrlést, ten-
geri és árpa darálást jutányos áron, pontos kiszolgálás mellett,
reggel 5 órától este 8 óráig elfogad.
Teljes tisztelettel:
„Erzsébet“ malom
Weisz Sándor és társai.

BORSZÉK.

BORSZÉK gyógyfürdőbe — utazásra évek óta kiismert legjobb és legkényelmesebben berendezett 4 ülésű „Landauer kocsik” fogatokat mérsékelt árban megrendelhetni elindulás előtt 3—4 nappal előre Miklós **Görög** fogatok tulajdonosnál Szász-Régenben.

Közlekedés: Julius 1-től kezdve, naponta 2 kocsik indul: Szász-Régenből reggeli 7 óras vonattal Rotosnyán megebédelve, Ó-Topliczán lóváltással este 7 órakor Borszékbe érkeznek.

Sürgönyezim: **GÖRÖG** Landauer Szász-Régen.

TARCSA gyógyfürdő

Vasmegeyében.

Glaubersótartalmu szénsavdus vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes, hűvös égélj, a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások, villamosvilágítás, 2 jó vendéglő, gyógyszerár, naponta 2-szer zene, szép kirándulások. A női szerves bántalmat, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 26-tól szeptember 20-ig. Az évad kezdetétől június 15-ig és aug. 15-től szeptember 20-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. Állandó fürdő orvos dr. Rhorer Aladár t. m. főorvos. Tarcsai Károly-forrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Megrendelések Tarcsa fürdőigazgatóságához és Budapesten Edes-kuty L. cs. és kir. udvari szállítóhoz. (Vker., Erzsébet-tér 8. sz.) intézendők. Posta- és táviró-allomás helyben. Vasuti allomás Felső-Eőr, a szombathelyi-pinkatdi vonalon. Honnan a 30 percznyire 5-6 km. fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn. Egy négyülékes bérkocsi ára 4 kor. 50 fillér, társaskocsin egy hely 80 fillér. Jegyek válthatók a vasuti kalauznál Szombathely és Felső-Eőr között.

Szt. MARGITSZIGETI gyógyfürdő BUDAPESTEN

nyári és téli gyógyhely.

3° C. kénes hévforrás, thermai-, iszap-, villamos-fény-, mesterséges szénsavas forrólug-, mindennemű gyógy- és edző- (Kneipp) fürdők. Svéd gyógyterem. Napfürdő. 150 hold árnyékos park. Csusz, köszvény, ischiss, izületi bántalmak, emésztőszervi bajok, szivbetegség, vesebántalmak, vérszegénység, ideggyengesség ellen. — Szt. Margitszigeti üditővíz, elsőrangú szénsavval telített ásványvíz, mint asztalvíz legjobban ajánlva.

Utazó Dubl és Por gallérok

napernyők, blousok és kalapok

nagyon olcsón szerezhetők be

Rózsa Lajosnál

Kistemplom-bazár.

Árva-Polhora

Európának legerősebb jód-lithium és vastartalmu sósvize amit a legújabb vegyelemzéssel bizonyíthatunk. Gyönyörű vidéken, mértföldekre terjedő fenyvesek közt fekszik. Kitűnő eredménnyel használják ivó- és fürdő-kura alakjában: görvélykór, angolkór, csusz, bőrbetegségek, syp-hilis, vérszegénység és mindenféle női baj ellen. Pormentes, ózondus és sóval telített levegőjénél fogva pedig az idegrendszer és lélegző szervek mindenfajta betegségei ellen.

Fürdőorvos Dr. Komlósi Béla Budapestről. A fürdőben kézi-gyógytár, posta, igen mérsékelt áru tiszta és száraz lakások és konyha.

Prospektust szívesen küld az igazgatóság.

Balfkénés

iszapfürdő

lithimnos forrása.

Páratlan gyógyhatásu

VESE-, HÓLYAGBAJOK-nál
ÉS KÖSZVÉNYNÉL. o o o

Kénes, nemkülönb

o ritka gyógyerejű o

MOÓRFÜRDŐI

a legjobb eredménnyel használtatnak csuzos bántalmaknál o o o o és női bajoknál. o o o o

Villanyosfény- és vil-

lanyos vizfürdőiben,

továbbá hidegviz-

gyógyintézetében az

IDEGBAJOSOK ÉS

IDÜLT IZZADMÁNYOKBAN

szervenők találnak

o o gyógyulást. o o

Teljes penzió (lakás, kénesfürdők használata és étkezés) napi 5 koronától feljebb. Munkás sanatóriumban (lakás, kénesfürdők használata és étkezés) napi 2 koronáért. Egy rekesz lithimnos savanyúvíz 25 és fél o o literes üveggel 5 korona. o o o

KRAYER L. ÉS TÁRSÁ

MAGYAR FESTÉK-, KENCZE- ÉS LAKK-GYAR

BUDAPEST,

Iroda és raktár: — Compt. u. Niederlage:

V., Váczi-ut 6. (Frankl-vasudvar)

nyugoti pályaudvar közelében.

József főherczeg ő. cs. és kir. fensége

udvari szállítójai.

FIÓKÜZLETEK: — FILIALEN.

VII., Akácza-utca 64. (Király-utca sarok).

VII., Kerepesi-ut 50. (Erzsébet-körut sarok).

IV., Vámház-körut 10. (Közp. vásárcsarnok átellenében).

M. kir. állami és Budapest fő- és székváros szállítójai.

Halzsir, faggyu, vaselin, gépolaj, kocsikenyőcs, föld-, vegyszeti- és lakkfestékek, kátrány, carbol, creolin, **carbolineum**, **kékkő**, olaj, vízűveg, kátrány, silicat, portland-cement, gipsz, graphit stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Arverési hirdetmény.

A Biedermann E. és Fia czég (Biedermann József) csödtömegéhez leltározott s a debreczeni 2915. sz. tjkvben irt Piacz-utca 42. sz. alatti ház és az utána járó Ondódi föld f. évi augusztus hó 5-én délután 3 órakor, a debreczeni kir. Törvényszék árverési termében, külön-külön el fognak árvereltetni. Az árverési feltételek a telekkönyvi hatóság 4508|902 tk. sz. iratainál és irodámban is (Piacz-utca 71.) megtekinthetők.

Debreczen, 1902. június hó 30.

Dr. Körösi Kálmán

ügyvéd, csödtömeggondnok.

Debreczen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.